

Evropska unija na področju obrambe in vesolja

FLASH EUROBAROMETER 574

POROČILO januar 2026

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Raziskava, ki jo je na zahtevo Evropske komisije izvedel Demoscopy, Generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje (GD DEFIS)

Raziskava, ki jo usklajuje Evropska komisija, Generalni direktorat za komuniciranje (GD COMM, enota za javno mnenje in udeležbo državljanov)

Ta dokument ne predstavlja stališča Evropske komisije. Razlage in mnenja, ki jih vsebuje, so izključno avtorjeve.

Naslov projekta

Raziskava Flash Eurobarometer S74 – Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Poročilo

SL

Kataloška številka

HV-OI-26-003-EN-N

ISBN

978-92-68—37330-9

DOI: 10.2889/8380193

© Evropska unija, 2026

<https://europa.eu/eurobarometer>

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Namen tega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so državljani izključeni iz razprave.

Ta dokument „Eurobarometer“ [je obstajal samo v angleščini](#), v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za sprejemanje informiranih odločitev skupaj.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Kazalo vsebine

Uvod.....	4
1. Ključne ugotovitve.....	6
2. Evropska varnost in obramba: Percepcije in pričakovanja.....	8
2.1. Dojemanje varnostne grožnje za državo v sedanjih mednarodnih razmerah.....	8
2.2. Stopnja zaupanja v EU za krepitev varnosti in obrambe v Evropi.....	11
2.3. Dojemanje naložb EU v obrambo.....	15
3. Evropska vesoljska politika: učinek in prednostne naloge.....	18
3.1. Zaznani učinek vesoljskih programov EU na gospodarstvo in vsakdanje življenje.....	18
3.2. Evropska vesoljska politika: učinek in prednostne naloge.....	21
Pripombe.....	22
4. Tehnične specifikacije.....	23
5. Vprašalnik.....	25

Uvod

Evropska unija deluje v kompleksnem in hitro razvijajočem se geopolitičnem okolju. Terensko delo za to raziskavo Flash Eurobarometer (FLS74) je potekalo ob pomembnih mednarodnih dogodkih, vključno s potekajočimi pogajanjmi o vojni v Ukrajini, stopnjevanju napetosti na Bližnjem vzhodu in ponovni svetovni pozornosti političnim dogodkom v Venezueli in na Grenlandiji. Raziskava je bila izvedena v okviru povečane mednarodne negotovosti in spreminjajoče se varnostne dinamike na začetku leta 2026.

V zvezi s tem raziskava Flash Eurobarometer S74 preučuje, kako državljani EU dojemajo varnostne grožnje, zaupanje v obrambno vlogo Unije, podporo naložbam v obrambo in stališča o vesoljskih programih. Ugotovitve izboljšujejo razumevanje javnega mnenja o vprašanjih, ki so osrednjega pomena za evropsko obrambno in vesoljsko politiko, ter zagotavljajo dokaze v podporo razvoju politike v Generalnem direktoratu za obrambno industrijo in vesolje (GD DEFIS). Anketa z analizo odnosa med sedanjimi geopolitičnimi trendi in pričakovanji državljanov prispeva k usmerjanju prihodnje usmeritve EU na področju obrambe in vesolja.

Natančneje, namen te ankete je zagotoviti z dokazi podprt vpogled v:

- Mnenje državljanov EU o varnostnih grožnjah v sedanjih geopolitičnih razmerah
- Stopnje zaupanja v Evropsko unijo kot akterja v kolektivni obrambi
- Javna podpora za večje naložbe EU v obrambne zmogljivosti
- Zaznani učinek vesoljskih programov EU
- Prednostna področja prihodnje vesoljske politike EU, kot so jih opredelili državljani

Demoscopy je v imenu Evropske komisije, Generalnega direktorata za obrambno industrijo in vesolje (GD DEFIS), opravil razgovore z reprezentativnim vzorcem prebivalstva državljanov EU, ki prebivajo v eni od 27 držav članic Evropske unije in so stari 15 let in več.

Med 5. in 12. januarjem 2026 je bilo opravljenih 27.292 intervjujev z uporabo načina zbiranja podatkov CAWI (Computer Assisted Web Interviewing). Rezultati so bili statistično ponderirani, tako da vsaka država članica prispeva k agregatu EU-27 sorazmerno s svojim dejanskim deležem celotnega prebivalstva EU, kar pomeni, da imajo države z manjšim prebivalstvom ustrezno manjši pomen v skupnih rezultatih EU. Tehnična opomba o metodah, uporabljenih za izvedbo raziskave, je na voljo na koncu tega poročila.

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Opombe

- Rezultati raziskav so predmet vzorčnih toleranc, kar pomeni, da vse očitne razlike med državami in socialno-demografskimi skupinami morda niso statistično značilne.
- Podatki raziskave se ponderirajo glede na porazdelitev prebivalstva v vsaki državi po spolu, starostni skupini, stopnji izobrazbe in regiji stalnega prebivališča, pri čemer se uporabi ponderiranje po stratifikaciji. EU-27 se ponderira glede na število prebivalcev, starejših od 15 let, v vsaki državi članici EU.
- Odstotki se morda ne ujemajo do 100 %, saj so zaokroženi na najbližji odstotek. Zaradi zaokroževanja se lahko zgodi tudi, da se odstotki za ločene možnosti odgovora, prikazani v grafikonih, ne ujemajo natančno s skupnimi vrednostmi, navedenimi v besedilu. Odstotki odgovorov bodo presegli 100 %, če je vprašanje anketirancem omogočilo, da izberejo več odgovorov.
- V tem poročilu so države navedene z uradno kratico, kot je navedeno spodaj.

BE	Belgija	FR	Francija	NL	Nizozemska
BG	Bolgarija	kadrovska	Hrvaška	AT	Avstrija
CZ	Češka	IT	Italija	PL	Poljska
DK	Danska	CY	Republika Ciper *	PT	Portugalska
DE	Nemčija	Lv	Latvija	RO	Romunija
EE	Estonija	LT	Litva	SI	Slovenija
IE	Irska	LU	Luksemburg	SK	Slovaška
EL	Grčija	HU	Madžarska	FI	Finska
ES	Španija	MT	Malta	SE	Švedska

* Ciper kot celota je ena od 27 držav članic EU. Iz praktičnih razlogov se razgovori izvajajo samo v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

Evropska unija na področju obrambe in veselja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

1. Ključne ugotovitve

Razširjeno dojemanje varnostnih groženj za državo anketiranca po vsej Evropi, vendar omejeno prevajanje v osebno skrb.

- Dojemanje varnostne grožnje za državo anketiranca je razširjeno po vsej Evropi: več kot dve tretjini Evropejcev (68 %) se strinja, da je varnost njihove države ogrožena v sedanjih mednarodnih razmerah, vključno s 27 %, ki se s tem močno strinjajo. To dojemanje se brez izjeme širi po vseh državah članicah, pri čemer se ravni gibljejo od 49 % v Sloveniji do 80 % v Franciji, in presega demografske razlike, z minimalnimi razlikami glede na spol (65 % moških, 70 % žensk) ali starost (66 % med osebami, starimi 55 let ali več, do 71 % med osebami, starimi 15–24 let).
- Francija (80 %), Nizozemska (77 %), Danska (77 %), Ciper (75 %) in Nemčija (75 %) beležijo najvišje stopnje zaznane varnostne grožnje za svojo državo, Slovenija (50 %), Hrvaška (51 %) in Češka (52 %) pa najnižje. Vendar tudi v državah z najnižjimi ravni približno polovica vprašanih še vedno meni, da je varnost njihove države ogrožena.
- Hkrati Evropejci jasno razlikujejo med grožnjami svoji državi in grožnjami sebi osebno. Na vprašanje, ali je ogrožena njihova osebna varnost, se jih 42 % strinja, večina (51 %) pa se s tem ne strinja. Ta razlika v višini 26 odstotnih točk v primerjavi z varnostno grožnjo za njihovo državo kaže, da Evropejci na trenutne varnostne izzive gledajo predvsem s kolektivnega, geopolitičnega vidika in ne kot na neposredno nevarnost za njihovo vsakdanje življenje.

Večina Evropejcev in Evropejk izraža zaupanje v krepitev varnosti in obrambe

- Večina Evropejcev (52 %) zaupa zmogljivosti EU za krepitev varnosti in obrambe, od tega jih 12 % popolnoma zaupa EU, 40 % pa ji običajno zaupa. Vendar jih 43 % izraža nezaupanje (27 % jih običajno ne zaupa, 16 % pa sploh ne zaupa).
- Zaupanje je večje med mlajšimi Evropejci: 61 % oseb, starih od 15 do 24 let, zaupa EU na področju varnosti in obrambe v primerjavi z 49 % oseb, starih 55 let in več. Razlike med spoloma so omejene (54 % moških, 50 % žensk).
- Zaupanje se med državami članicami zelo razlikuje, in sicer od 76 % v Luksemburgu do 40 % v Franciji in Grčiji. Razen v Španiji (64 %) manjše ali srednje velike države običajno izražajo večje zaupanje. Vse tri največje države članice EU beležijo raven zaupanja pod 50 %: Nemčija (47 %), Italija (47 %) in Francija (40 %).

- Ogroženo dojemanje države in zaupanje v EU se ne ujemata sistematično. Francija združuje največjo zaznano grožnjo (80 %) z najmanjšim zaupanjem (40 %), kar je 40 odstotnih točk razlike. Nasprotno pa baltske države zelo dobro zaznavajo grožnje in izkazujejo veliko zaupanje. Ti vzorci kažejo, da je zaupanje v ukrepanje na ravni EU manj odvisno od zaznanih groženj kot od obstoječih zmogljivosti posameznih držav članic za avtonomne obrambne odzive.

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Stališča o naložbah EU v obrambo se razlikujejo, vendar tretjina poziva k povečanju porabe.

- 32 % Evropejcev in Evropejk meni, da EU ne vlaga dovolj v varnost, 14 % pa jih meni, da vlaga preveč. Prevladuje mnenje, da so sedanje ravni naložb ustrezne (42 %), tudi glede na najnovejše pobude EU na tem področju. Stališča o obrambi in nacionalni porabi so podobna: 34 % jih pravi, da njihova država ne vlaga dovolj, 17 % jih pravi preveč, 39 % pa jih meni, da so sedanje ravni ustrezne.
- Povpraševanje po večjih naložbah EU se s starostjo povečuje, in sicer s 27 % med osebami, starimi od 15 do 24 let, na 35 % med osebami, starejšimi od 55 let. Tisti, ki menijo, da je varnost njihove države ogrožena, pogosteje rečejo, da EU premalo vlaga (38 %), kot tisti, ki se s tem stališčem ne strinjajo (21 %).
- Nacionalne ocene se precej razlikujejo, in sicer od 23 % na Slovaškem ter 24 % na Švedskem, Češkem, v Luksemburgu in Avstriji, ki pravijo, da EU ne porabi dovolj za obrambne in varnostne programe, do 43 % v Franciji, 38 % na Irskem ter 37 % v Litvi, na Poljskem in Finskem. Poleg tega je v vseh državah članicah, razen v Avstriji, tistih, ki menijo, da EU premalo vlaga, več kot tistih, ki menijo, da je poraba pretirana, celo v državah, kjer je povpraševanje po povečanih naložbah najmanjše (v Avstriji 24 % vprašanih meni, da naložbe niso dovolj, 25 % pa preveč).

V tem kontekstu vsesplošne zaskrbljenosti glede varnosti sta varnost in obramba nedvomno glavni prednostni nalogi Evropejk in Evropejcev v vesoljski politiki EU.

Glede na splošno razširjene zaznane grožnje za varnost svoje države evropski državljani na vprašanje o vesoljski politiki EU dajejo prednost varnostnim in obrambnim aplikacijam: 34 % jih je kot glavno prednostno nalogo navedlo ukrepe na področju okolja in podnebnih sprememb (20 %), industrijske konkurenčnosti in rasti (13 %) ter varnejše mobilnosti in prometa (10 %). Pri združevanju obeh odgovorov anketirancev 53 % anketirancev kot prednostni nalogi navaja varnost in obrambo. Ta hierarhija odraža širše varnostne skrbi, zajete v raziskavi, kjer se več kot dve tretjini Evropejcev strinja, da je varnost njihove države ogrožena v sedanjih mednarodnih razmerah.

Vesoljski programi EU so priznani zaradi svojega gospodarskega učinka, vendar so zaznani učinki na vsakdanje življenje še vedno omejeni.

- 45 % Evropejcev meni, da vesoljski programi EU pomembno vplivajo na evropsko gospodarstvo (13 % „zelo pomembnih“, 32 % „dokaj pomembnih“). 32 % jih meni, da pomembno vplivajo na vsakdanje življenje državljanov (9 % „zelo pomembnih“, 23 % „dokaj pomembnih“), kar kaže na nepovezanost med zaznanim gospodarskim pomenom in oprijemljivimi koristmi za uporabnike.
- Dojemanje gospodarskega učinka se med državami članicami zelo razlikuje, in sicer od 63 % na Cipru do 26 % na Švedskem. Mlajši anketiranci (55 % med mladimi, starimi od 15 do 24 let), moški (49 % v primerjavi z 42 % pri ženskah) in zaposleni državljani bolj verjetno prepoznajo njen gospodarski učinek.

2. Evropska varnost in obramba: Percepcije in pričakovanja

2.1. Dojemanje varnostne grožnje za državo v sedanjih mednarodnih razmerah.

V sedanjih mednarodnih razmerah več kot dve tretjini Evropejcev menita, da je varnost njihove države ogrožena.

Dojemanje, da je varnost njihove države ogrožena, je med Evropejci zelo razširjeno. Več kot dve tretjini (68 %) se strinjata, da je varnost njihove države ogrožena v sedanjih mednarodnih razmerah, vključno z več kot četrtino (27 %), ki se s tem močno strinja. Ta velika zaskrbljenost odraža skupno ozaveščenost o geopolitičnih napetostih, ki vplivajo na evropsko celino. Vendar Evropejci jasno razlikujejo med grožnjami svoji državi in grožnjami sebi osebno. Na vprašanje, ali je ogrožena njihova osebna varnost, so mnenja bolj deljena: le 42 % se jih strinja, medtem ko se večina (51 %) ne strinja. Intenzivnost zaskrbljenosti je prav tako nižja, saj se z njo močno strinja le 12 % anketirancev (manj kot polovica deleža, ugotovljenega za varnost države anketiranca, znaša 27 %). Ta razlika v višini 26 odstotnih točk med zaznano nacionalno grožnjo (68 %) in zaznanim osebnim tveganjem (42 %) kaže, da varnostna vprašanja ostajajo bolj kolektivna kot osebna.

V1a V kolikšni meri se glede na trenutne mednarodne razmere strinjate z vsako od naslednjih izjav?

Izhodišče: EU-
27 (%)

Varnost (naše države) je ogrožena

Moja osebna varnost je ogrožena

■ Močno se strinjam
 ■ Delno se strinjam
 ■ Nekoliko se ne strinjam
 ■ Močno se ne strinjam
 ■ Ne vem / nobenega odgovora

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

V skoraj vseh državah Evropske unije večina državljanov meni, da je varnost njihove države ogrožena.

To dojemanje se brez izjeme širi po vseh državah članicah. V večini držav več kot dve tretjini vprašanih meni, da je varnost njihove države ogrožena. V nekaterih primerih ta delež doseže ali preseže 75 %. Zlasti v mnogih državah četrtina ali celo tretjina prebivalstva pravi, da se "močno strinja" s tem stališčem. Tako izrazita zaskrbljenost kaže, da občutek negotovosti ni površen, temveč globoko zakoreninjen.

Čeprav je to dojemanje razširjeno po vsej Evropi, se njegova intenzivnost med državami zelo razlikuje. Francija je najbolj zaskrbljena: 80% vprašanih meni, da je varnost države ogrožena, vključno z 39%, ki se "močno strinjajo". Nemčija pozorno spremlja, s 75% (vključno s 34%, ki se "močno strinjajo"). Omeniti je treba, da ti dve državi, čeprav nista v prvih vrstah geopolitičnih napetosti z Rusijo, kažeta najvišjo raven zaskrbljenosti. To verjetno odraža intenzivnost državljanov v nedavnih nacionalnih razpravah o obrambni suverenosti in vojaški porabi, ki so bile v zadnjih letih še posebej izrazite.

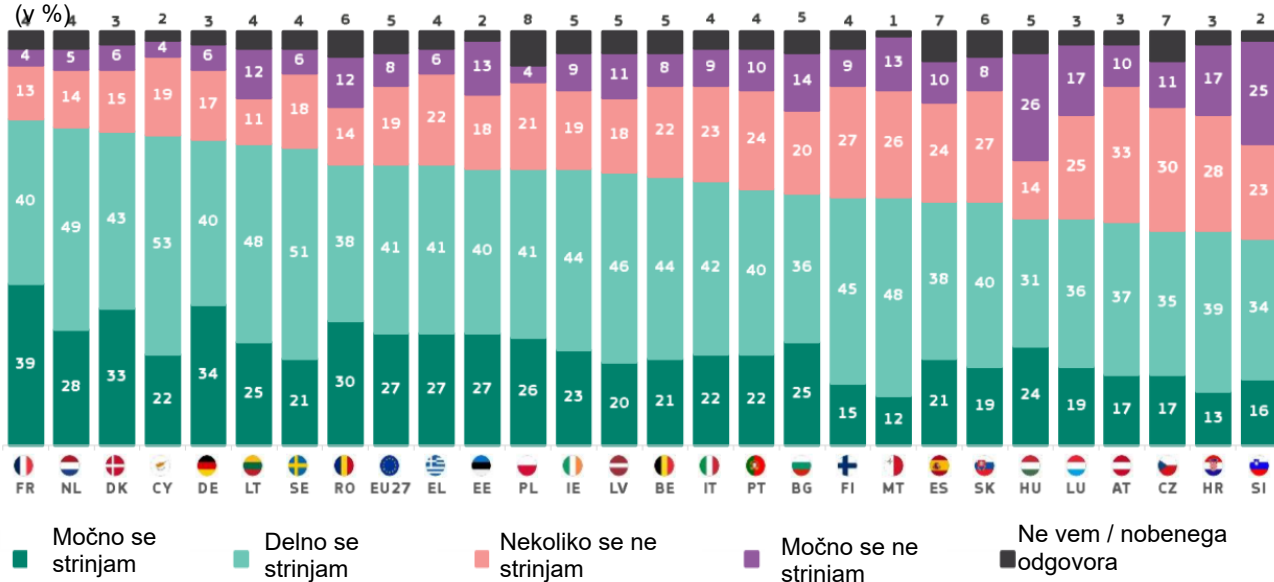
Danska je na tretjem mestu, saj je 77 % anketirancev izrazilo zaskrbljenost, vključno s tretjino, ki se s tem močno strinja. Ta rezultat je mogoče pojasniti z neposrednim političnim kontekstom: Raziskava je bila izvedena le nekaj dni po ZDA. Predsednik je javno izrazil željo, da bi Grenlandija, dansko ozemlje, prišla pod nadzor ZDA. Med drugimi zelo prizadetimi državami so Nizozemska (77 %), Ciper (75 %) in Litva (73 %). Tudi

%, v veliki večini zaznavajo varnostne grožnje, kar je v skladu z njihovo geografsko bližino Rusiji in njihovimi zgodovinskimi izkušnjami. V Sloveniji (49 %), na Hrvaškem (51 %) in Češkem (52 %) pa je stopnja zaskrbljenosti najnižja. Vendar tudi v teh državah približno polovica vprašanih še vedno meni, da je varnost njihove države ogrožena, kar dokazuje, da je tesnoba, povezana z varnostjo, razširjena po vsej Evropski uniji.

V1a V kolikšni meri se glede na trenutne mednarodne razmere strinjate z vsako od naslednjih izjav? **Varnost (naše države) je ogrožena**

Osnova: EU27

(% %)

baltske države na splošno, Estonija (67 %) in Latvija (66

Evropska unija na področju obrambe in veselja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Dojemanje negotovosti v državi je razširjeno v vseh starostih in spolih.

Čeprav javnomnenjske raziskave pogosto razkrivajo velike socialno-demografske razlike, je mnenje o varnostnih grožnjah njihovi državi razširjeno med evropskim prebivalstvom. Občutek, da je ogrožena država, presega običajne razlike med starostjo in spolom. V vseh starostnih skupinah trdna večina meni, da je varnost njihove države ogrožena, pri čemer se deleži gibljejo od 66 % med osebami, starimi 55 let in več, do 71 % med osebami, starimi od 15 do 24 let. Razlika petih odstotnih točk med najmlajšo in najstarejšo starostno skupino je izjemno majhna, kar kaže na široko soglasje, ki se prenaša skozi generacije. Podobno je razlika med spoloma majhna: 65 % moških in 70 % žensk se strinja, da je ogrožena varnost njihove države.

V1a V kolikšni meri se glede na trenutne mednarodne razmere strinjate z vsako od naslednjih izjav?
Varnost (naše države) je ogrožena

Izhodišče: EU-27
 (v %)

„Strinjanje“
 skupaj

Razčlenitev po spolu

Razčlenitev po starosti

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

2.2. Stopnja zaupanja v EU za krepitev varnosti in obrambe v Evropi

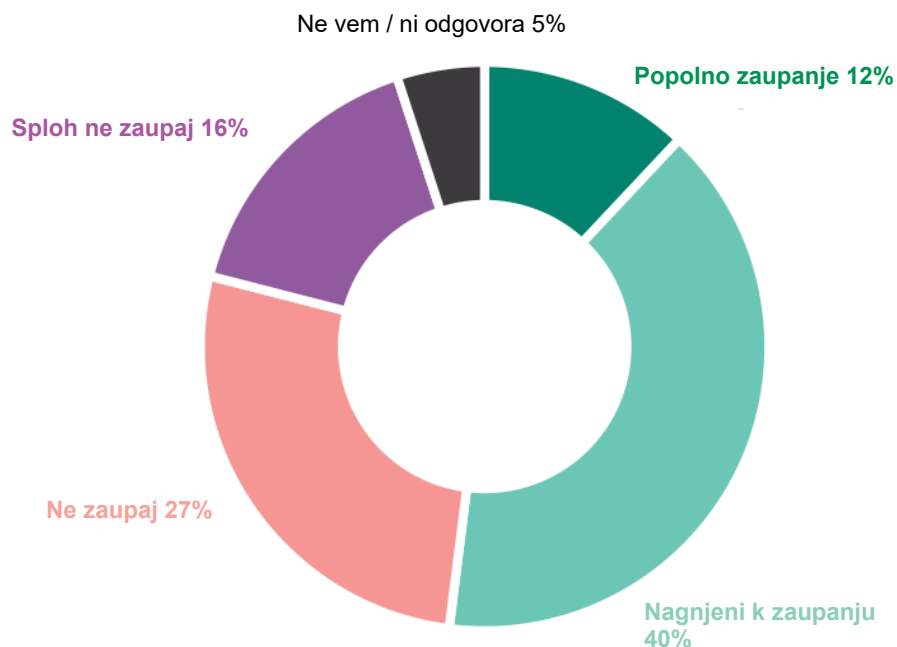
Večina Evropejcev zaupa EU, da bo okrepila varnost in obrambo.

Ozka večina Evropejcev (52 %) izraža zaupanje v zmožnost Evropske unije, da okrepi varnost in obrambo, vključno z 12 %, ki ji popolnoma zaupajo, in 40 %, ki ji običajno zaupajo.

Ta stopnja zaupanja je še posebej pomembna, saj sta obramba in varnost tradicionalno področji nacionalne suverenosti. Vendar so mnenja še vedno deljena: 43 % jih izraža nezaupanje (27 % jih običajno ne zaupa, 16 % jih sploh ne zaupa), 5 % pa jih ne more izraziti svojega mnenja.

V2 V kolikšni meri zaupate Evropski uniji, da bo okrepila varnost in obrambo v Evropi ter bolje zaščitila svoje državljanje?

Izhodišče: EU-27 (v %)

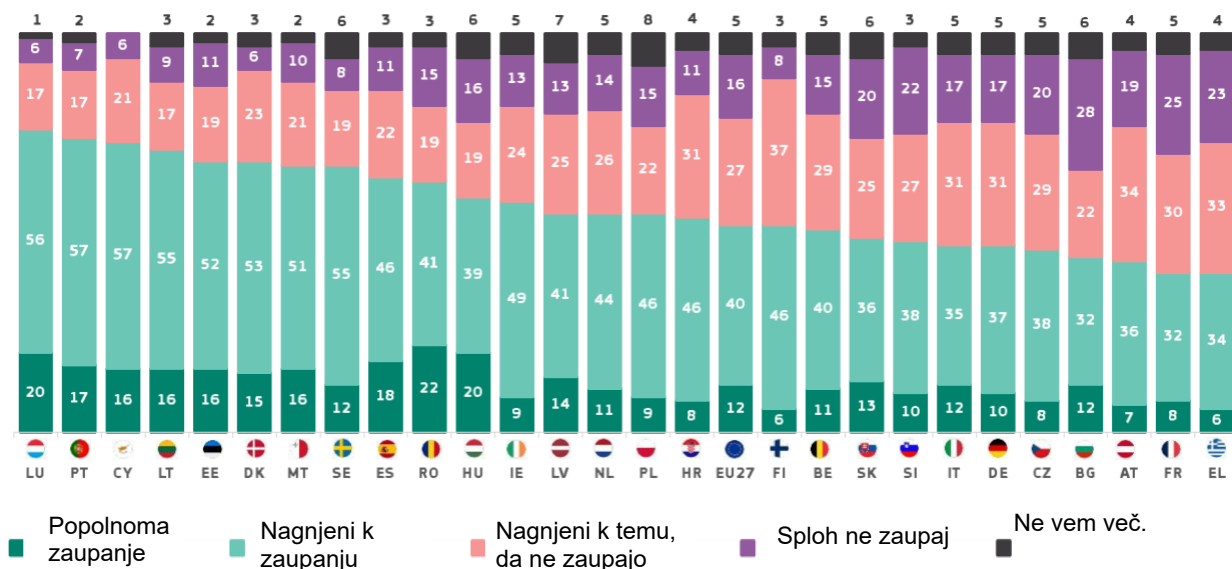
Evropska unija na področju obrambe in veselja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Medtem ko večina v večini držav članic zaupa EU, da bo okrepila varnost in obrambo, je raven zaupanja v EU '5 treh največjih držav razmeroma nižja: Nemčija, Francija in Italija

Zaupanje v zmogljivost EU za krepitev varnosti in obrambe se med državami članicami zelo razlikuje, in sicer od 76 % v Luksemburgu do 40 % v Franciji in Grčiji. Na zgornjem delu spektra so poleg Luksemburga (76 %), Portugalske (74 %), Cipra (73 %) in Litve (71 %) najvišje stopnje zaupanja, sledijo pa jim Danska in Estonija (obe 68 %) ter Malta in Švedska (obe 67 %). Nasprotno pa Francija in Grčija (obe 40 %), Avstrija (43 %), Bolgarija (44 %), Češka (46 %), Italija (47 %) in Nemčija (47 %) beležijo najnižje ravni zaupanja. Pri preučevanju teh rezultatov po velikosti države se pokaže opazen vzorec. Z izjemo Španije (kjer zaupanje doseže 64 %) je to predvsem v manjših ali srednje velikih državah, kjer prebivalstvo izraža največje zaupanje v ukrepe EU na področju varnosti in obrambe. Najbolj presenetljivo je, da vse tri največje države članice Evropske unije po številu prebivalstva beležijo raven zaupanja pod 50 %: Nemčija (47 %), Francija (40 %) in Italija (47 %).

V2 V kolikšni meri meri zaupate Evropski uniji, da bo okrepila varnost in obrambo v Evropi ter bolje zaščitila svoje državljanje?

Izhodišče – EU-27 (v %)

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Zaupanje v varnost in obrambo v EU je večje med mlajšimi generacijami, razlike med spoloma pa so omejene.

Zaupanje v zmogljivost Evropske unije za krepitev varnosti in obrambe se po spolu razmeroma malo razlikuje: 54 % moških in 50 % žensk izraža zaupanje. Ta razlika v štirih točkah kaže, da je odnos do ukrepov EU na splošno skladen med spoloma.

Starostne razlike so nekoliko bolj vidne, čeprav ostajajo zmerne. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 61 % zaupa EU v te zadeve. Ta delež se s starostjo postopoma zmanjšuje: 54 % med osebami, starimi od 25 do 39 let, 50 % med osebami, starimi od 40 do 54 let, in 49 % med osebami, starimi 55 let in več.

V2 V kolikšni meri zaupate Evropski uniji, da bo okrepila varnost in obrambo v Evropi ter bolje zaščitila svoje državljanke?

Izhodišče: EU-27
(v %)

**Skupaj
„zaupanje“**

Razčlenitev po spolu

Razčlenitev po starosti

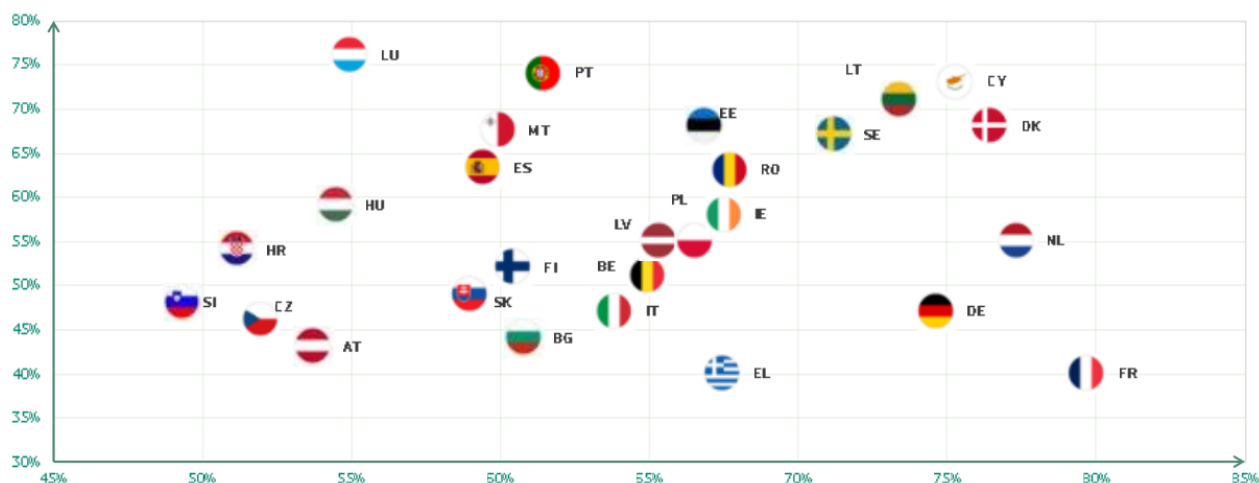
Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dožemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Dožemanje groženj na nacionalni ravni in zaupanje v EU ne gresta vedno z roko v roki med državami članicami.

kadar so alternativne varnostne ureditve za državo anketiranca bolj omejene.

Pri preučevanju, kako so države članice porazdeljene po dveh razsežnostih (nacionalno dožemanje groženj in zaupanje v sposobnost EU za reševanje varnostnih izzivov), se pojavijo štirje različni vzorci. Nekatere države združujejo visoko zaznano grožnjo z močnim zaupanjem v EU. Najpomembnejša primera sta dve baltski državi, Estonija in Litva: majhne države, ki so neposredno izpostavljene Rusiji, kljub temu ohranjajo veliko zaupanje v odzive na evropski ravni. Danska in Švedska sledita podobnemu vzorcu kot Romunija, ki si deli dolgo mejo z Ukrajino. V teh primerih se zdi, da geografska bližina konfliktom krepi zaupanje v kolektivno ukrepanje, namesto da bi ga spodkopavala. Nasprotno pa več držav srednje in balkanske Evrope ne kaže niti akutnega dožemanja groženj niti posebnega zaupanja v EU. Slovenija, Hrvaška, Češka in Avstrija spadajo v to kategorijo in izražajo razmeroma nizke ravni na obeh dimenzijah. Med tema dvema poloma izstopata dva kontrastna profila. Luksemburg, Portugalska, Malta in Španija izražajo močno zaupanje v ukrepe EU, čeprav se počutijo razmeroma manj izpostavljene neposrednim varnostnim tveganjem. Nasprotno pa Nizozemska, Nemčija in Francija kažejo obraten vzorec: visoko dožemanje groženj skupaj z nizkim zaupanjem v sposobnost odzivanja EU. Ta zadnja skupina si zasluži posebno pozornost. Francija je najbolj očiten primer: z najvišjo zaznano stopnjo ogroženosti (79 %) in najnižjim zaupanjem v EU (40 %) je v državi skoraj 40 odstotnih točk razlike med zaskrbljenostjo glede varnosti in institucionalnim zaupanjem. Ti vzorci kažejo, da je zaupanje v EU glede varnostnih zadev manj odvisno od intenzivnosti zaznanih groženj kot od obstoječih zmogljivosti vsake države članice za avtonomne obrambne odzive, pri čemer je zaupanje običajno večje,

Stopnja zaupanja v Evropsko unijo za krepitev varnosti in obrambe v Evropi

Stopnja strinjanja z izjavo, da je varnost države ogrožena

2.3. Dojemanje naložb EU v obrambo

Približno tretjina Evropejcev in Evropejk meni, da EU (32 %) ali njihova država (34 %) ne vlagata dovolj v obrambo in varnost. Nasprotno pa samo 14 % oziroma 17 % vprašanih meni, da vlaga preveč.

Ko so bili Evropejci naprošeni, naj ocenijo sedanje ravni naložb v obrambo in varnost, so izrazili na splošno podobna stališča glede porabe EU in nacionalne porabe. Precejšnja manjšina, približno tretjina, meni, da so ravni naložb nezadostne: 32 % vprašanih meni, da EU ne vlaga dovolj, 34 % pa jih meni, da vlagajo premalo v svojo državo. Ta ocena znatno presega delež tistih, ki menijo, da je poraba pretirana, saj znaša le 14 % za EU in 17 % za nacionalne proračune. Vendar je stališče pluralnosti v obeh primerih, da so sedanje ravni naložb ustrezne. Približno 42 % Evropejcev in Evropejk meni, da EU vlaga v obrambo in varnost v pravem znesku, 39 % pa jih meni, da je poraba njihove države ustrezna. Preostalih 12 % (EU) in 10 % (nacionalnih) ni izrazilo mnenja o tej zadevi.

V3 Kako bi glede na sedanje ravni javne porabe ocenili raven naložb vsakega od naslednjih programov na področju obrambe in varnosti?

Izhodišče: EU-27
(v %)

Evropska unija

(NAŠA DRŽAVA)

■ Ne vlagajo dovolj ■ Naložba o pravem znesku ■ Preveč vlagajo ■ Ne vem / ni odgovora

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Nacionalne ocene se močno razlikujejo, saj Francija (43 %) in Slovaška (23 %) menita, da EU ne vlaga dovolj v obrambo.

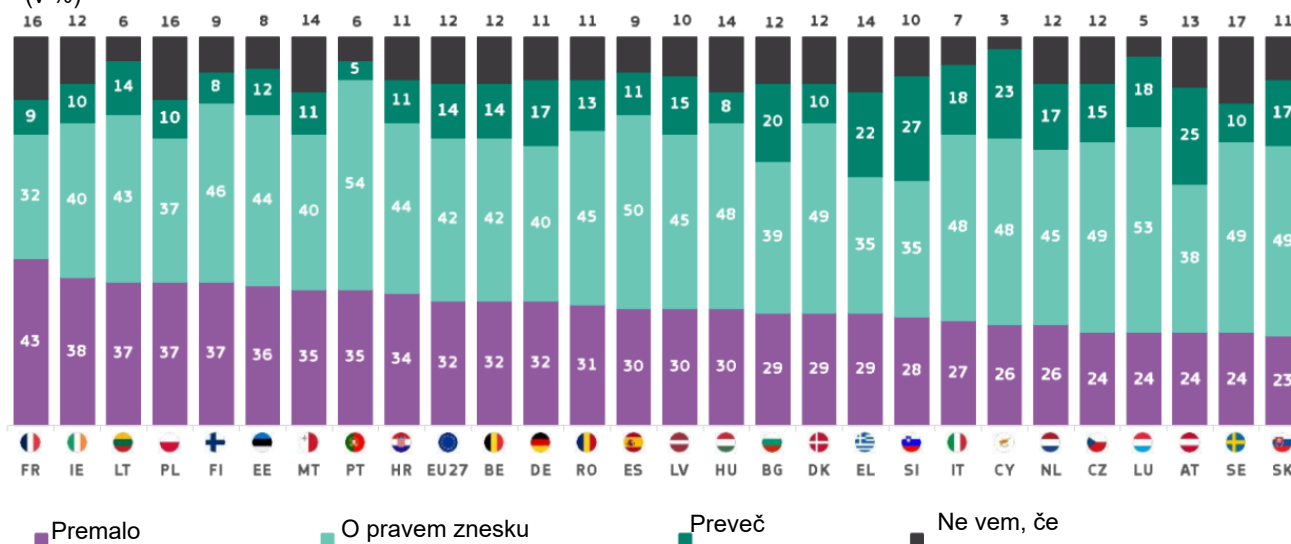
Ocene naložb EU v obrambo se med državami članicami zelo razlikujejo, pri čemer se delež naložb, ki jih EU ne izvaja dovolj, giblje od 23 % na Slovaškem do 43 % v Franciji.

Vendar je v vseh državah članicah brez izjeme tistih, ki menijo, da EU premalo vlaga, vedno več kot tistih, ki menijo, da je poraba pretirana. Tudi v državah, kjer je povpraševanje po povečanih naložbah najmanjše, na primer na Slovaškem (23 % „ni dovolj“ v primerjavi s 17 % „preveč“) ali v Avstriji (24 % v primerjavi s 25 %), se mnenje nagiba k nezadostni in ne pretirani porabi.

V3 Kako bi glede na sedanje ravni javne porabe ocenili raven naložb vsakega od naslednjih v obrambne in varnostne programe?

Evropska unija

Izhodišče: EU-27
(v %)

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

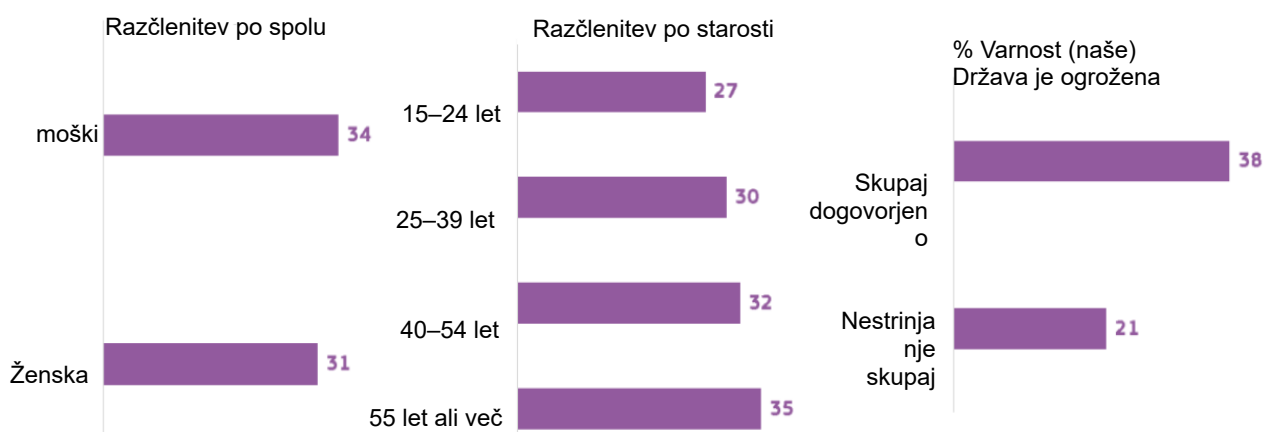
Tisti, ki se počutijo ogrožene, in starejši anketiranci bodo verjetneje rekli, da EU premalo vlaga v obrambo.

Stališče, da obrambni izdatki EU niso zadostni, kaže na omejene razlike po spolu, pri čemer moški (34 %) in ženske (31 %) izražajo na splošno podobne ocene. Starostne razlike so bolj opazne: povpraševanje po povečanih naložbah se postopoma povečuje s 27 % med osebami, starimi od 15 do 24 let, na 35 % med osebami, starimi 55 let in več. To je zanimivo nasprotje vzorcem zaupanja, pri katerih so mlajši Evropejci pokazali večje zaupanje v obrambne zmogljivosti EU. Ni presenetljivo, da dojemanje varnostnih groženj državi anketiranca močno vpliva na stališča o ustreznosti naložb. Med tistimi, ki menijo, da je varnost njihove države ogrožena, jih 38 % meni, da EU ne vlaga dovolj, v primerjavi s samo 21 % med tistimi, ki se s to oceno ne strinjajo. Ta razlika 17 odstotnih točk odraža logično povezavo med zaznano ranljivostjo in podporo okrepljenim obrambnim izdatkom.

V3 Kako bi glede na sedanje ravni javne porabe ocenili raven naložb vsakega od naslednjih programov na področju obrambe in varnosti?

Izhodišče: EU-27 (v %)

Evropska unija

3. Evropska vesoljska politika: učinek in prednostne naloge

3.1. Zaznani učinek vesoljskih programov EU na gospodarstvo in vsakdanje življenje

Na splošno Evropejci vpliv vesoljskih programov EU bolj prepoznavajo v gospodarskem smislu kot v vsakodnevnih izkušnjah.

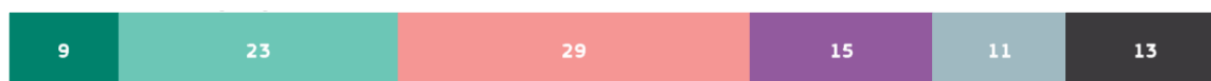
Na vprašanje o vplivu vesoljskih programov EU, kot so Galileo/EGNOS, Copernicus in IRIS 2, je 45 % anketirancev menilo, da imajo ti programi pomemben vpliv na evropsko gospodarstvo (13 % „zelo pomemben vpliv“ in 32 % „precej pomemben vpliv“). Nasprotno pa jih le 32 % meni, da pomembno vplivajo na vsakdanje življenje državljanov EU (9 % „zelo pomembnih“ in 23 % „dokaj pomembnih“). Anketa razkriva odklop: čeprav mnogi menijo, da so vesoljski programi EU pomembni za evropsko gospodarstvo in svetovni položaj, jih manj prepoznava oprijemljive učinke na vsakdanje življenje in neposredne koristi za uporabnike.

V4 Kakšen vpliv imajo po vašem mnenju vesoljski programi Evropske unije, kot so Galileo/EGNOS, Copernicus in IRIS2, na ...?

Evropsko gospodarstvo

Vsakdanje življenje državljanov EU

- Zelo pomemben vpliv
- Precej pomemben vpliv
- Precej omejen učinek
- Nobenega vpliva
- Nisem še slišal za te programe.
- Ne vem / nobenega odgovora

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

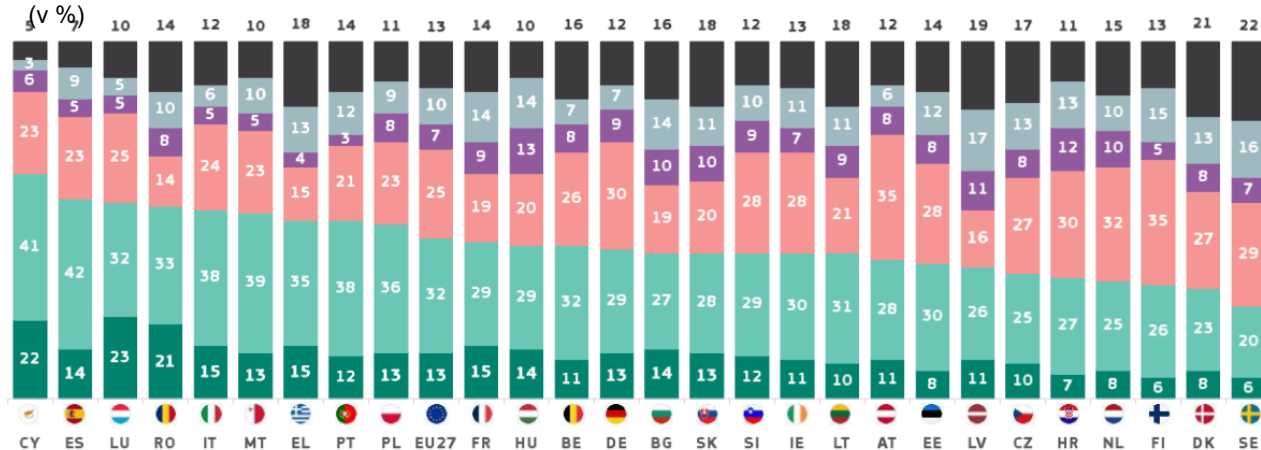
Vendar se ta stališča med državami zelo razlikujejo: dojemanje gospodarskega vpliva sega od 63 % na Cipru do samo 26 % na Švedskem

To kaže, da mnenja še zdaleč niso enotna po vsej EU. Kako prepoznavni in smiselni se zdijo vesoljski programi EU, je lahko odvisno od nacionalnih razmer, vključno s tem, kako dobro so znani, koliko se o njih razpravlja v javnosti in kakšno stopnjo zaupanja imajo državljani v ukrepe EU. Dejansko se zdi, da obstaja povezava med zaupanjem v EU na področju obrambe in varnosti ter mnenjem, da vesoljski programi EU koristijo gospodarstvu: na Cipru jih 73 % zaupa EU, da bo okrepila varnost in obrambo v Evropi, 63 % jih vidi močan gospodarski učinek vesoljskih programov EU, v Avstriji pa so številke nižje (43 % zaupanje in 39 % močan gospodarski učinek).

V4 Kakšen vpliv imajo po vašem mnenju vesoljski programi Evropske unije, kot so Galileo/EGNOS, Copernicus in IRIS2, na ...? **Evropsko gospodarstvo**

Izhodišče: EU-27

(v %)

■ Zelo pomemben vpliv

■ Precej omejen učinek

■ Nisem še slišal za te programe.

■ Precej pomemben vpliv

■ Nobenega vpliva

■ Ne vem več.

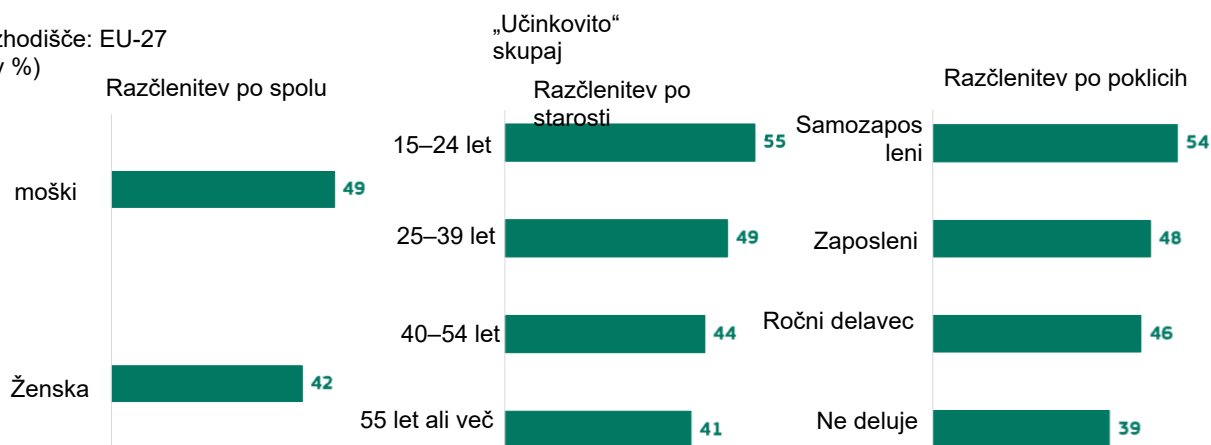
Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Mlajši anketiranci, moški in zaposleni državljani bolj verjetno menijo, da imajo vesoljski programi EU ekonomski učinek

Sociodemografske razlike se pojavljajo tudi pri priznavanju gospodarskega učinka. V EU-27 55 % oseb, starih od 15 do 24 let, meni, da je vpliv na gospodarstvo pomemben, v primerjavi z 41 % oseb, starih 55 let in več. Tudi moški pogosteje kot ženske poročajo o pomembnem gospodarskem vplivu (49 % v primerjavi z 42 %). Po poklicu je dojemanje gospodarskega učinka najvišje med samozaposlenimi (54 %) in zaposlenimi (48 %), nižje pa med fizičnimi delavci (46 %) in tistimi, ki ne delajo (39 %).

V4 Kakšen vpliv imajo po vašem mnenju vesoljski programi Evropske unije, kot so Galileo/EGNOS, Copernicus in IRIS2, na ...? **Evropsko gospodarstvo**

Izhodišče: EU-27
(v %)

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

3.2. Evropska vesoljska politika: učinek in prednostne naloge

Ko se od Evropejcev zahteva, da se ozrejo v prihodnost in opredelijo, kaj bi bilo treba prednostno obravnavati v vesoljski politiki in programih EU, se varnost in obramba jasno pokažeta kot vodilni področji.

Varnost in obramba sta na prvem mestu: 34 % anketirancev ga je navedlo kot svojo glavno prednostno nalogo („najprej“), in sicer pred okoljskimi in podnebnimi ukrepi (20 %), industrijsko konkurenčnostjo in rastjo (13 %) ter varnejšo mobilnostjo in prometom (10 %). Ta hierarhija postane še izrazitejša, če upoštevamo kumulativno merilo („Skupaj“), ki združuje oba odgovora anketirancev: 53 % jih varnost in obrambo navaja kot prednostni nalogi, 36 % za okolje in podnebne spremembe ter 31 % za konkurenčnost in industrijsko rast. Rezultati zato postavljajo varnost in obrambo ne le kot najpogostejše omenjeno prvo prednostno nalogo, temveč tudi kot najpogostejšo skupno prednostno nalogo na splošno. Zato se zdi, da je ta močan poudarek na varnosti in obrambi tesno povezan s širšim občutkom negotovosti, zajetim v tej raziskavi Flash Eurobarometer, v kateri velika večina Evropejcev izraža zaskrbljenost glede varnosti svoje države, več kot dve tretjini pa se strinjata, da je varnost njihove države ogrožena.

V5 Katera od naslednjih področij bi morala biti v prihodnosti prednostna naloga vesoljske politike in programov Evropske unije? Najprej? In potem?

Osnova – EU-27
(v %)

Evropska unija na področju obrambe in veselja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

Pripombe

(Pierre Dieumegard)

T je graf XY, za razliko od večine poročil Eurobarometra. To je dobro, ker lahko vidite raznolikost mnenj med ljudmi v Evropski uniji.

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

4. Tehnične specifikacije

Med 5. in 12. januarjem 2026 je bila na zahtevo Evropske komisije prek Generalnega direktorata za obrambno industrijo in vesolje (06 DEFIS) izvedena raziskava Flash Eurobarometer 574. Gre za splošno javno anketo, ki jo usklajuje Generalni direktorat za komuniciranje, enota za javno mnenje in sodelovanje državljanov.

Raziskava Flash Eurobarometer S74 zajema prebivalstvo državljanov EU, ki prebivajo v eni od 27 držav članic Evropske unije ter so stari 15 let in več. V večjih državah članicah je bilo opravljenih približno 1 000 razgovorov, v manjših državah članicah (Luxembourg, Ciper, Malta) pa približno 500 razgovorov. Skupno je bilo opravljenih 27 292 razgovorov.

Vsi razgovori so bili opravljeni prek računalniško podprtega spletnega anketiranja (CAWI) z uporabo spletnih panelov za demoskopijo. Anketiranci so bili izbrani iz teh skupin za spletni dostop, tj. skupin predhodno zaposlenih posameznikov, ki so se strinjali, da bodo sodelovali v raziskavah. Kvote za vzorčenje so bile določene glede na starost (15–24 let, 25–39 let, 40–54 let, 55 let in več), spol (moški/ženske), geografsko regijo (na podlagi NUTS 1 ali NUTS2, odvisno od velikosti države) in stopnjo izobrazbe (stalno izobraževanje, ustavljeno redno izobraževanje v starosti 15 let ali prej, med 16 in 19 let, v starosti 20 let ali pozneje).

Za prilagoditev neobdelanih podatkov v vsaki državi članici

rezultati natančno odražajo resnično sestavo ciljne populacije.

Število razgovorov po državah:

EU	EU	27292	LV	Latvija	1018
BE	Belgija	1166	LT	Litva	1007
BG	Bolgarija	1001	LU	Luksemburg	536
CZ	Češka republika	1053	HU	Madžarska	1117
DK	Danska	1042	MT	Malta	505
DE	Nemčija	1098	NL	Nizozemska	1202
EE	Estonija	1018	AT	Avstrija	1000
IE	Republika Irska	1167	PL	Poljska	1001
EL	Grčija	1094	PT	Portugalska	1183
ES	Španija	1028	RO	Romunija	1001
FR	Francija	1028	SI	Slovenija	1004
HR	Hrvaška	1002	SK	Slovaška	1099
IT	Italija	1007	FI	Finska	1202
CY	Ciper	513	SE	Švedska	1200

je bil uporabljen statistični ponder, ki zagotavlja, da končni

Razlika do zgornje meje napake

Za rezultate raziskave veljajo dovoljena odstopanja pri vzorčenju. „Meja napake“ količinsko opredeljuje negotovost glede rezultata ankete (ali zaupanje vanj). Praviloma velja, da več kot je opravljenih razgovorov (velikost vzorca), manjša je stopnja napake. Z vzorcem 1 000 se doseže stopnja napake, ki ne presega 3,1 odstotne točke, z vzorcem 1 500 pa se doseže stopnja napake, ki ne presega 2,5 odstotne točke.

Statistične meje zaradi dovoljenih odstopanj pri vzorčenju

(pri 95-odstotni stopnji zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah

različni opaženi rezultati so v stolpcih

	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n = 50	±6,0	±8,3	± 12,0	±13,9	± 12,0	±8,3	±6,0
n = 100	±4,3	± 5,9	±8,5	±9,8	±8,5	± 5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	±6,0	±6,9	±6,0	±4,2	±3,0
n = 500	±1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	±1,9
n=1000	± 1,4	±1,9	±2,7	±3,1	±2,7	±1,9	± 1,4
n = 1500	±1.1	±1,5	±2,2	±2,5	±2,2	±1,5	±1.1
n = 2000	± 1,0	±1,3	±1,9	±2,2	±1,9	±1,3	± 1,0

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

5. Vprašalnik

NOVO

V1 V kolikšni meri se glede na trenutne mednarodne razmere strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav?

(Preusmerjeno s strani ONE ANSWER PER LINE)

	Močno se strinjam	Delno se strinjam	Nekoliko se ne strinjam	Močno se ne strinjam	Ne vem, nobenega odgovora!
Varnost (naše države) je ogrožena	1	2	3	4	9
Moja osebna varnost je ogrožena	1	2	3	4	9

NOVO

V2 V kolikšni meri zaupate Evropski uniji, da bo okrepila varnost in obrambo v Evropi ter bolje zaščitila svoje državljanke?

(MOŽNA ODGOVORNOST)

Popolnoma zaupanje	1
Nagnjeni k zaupanju	2
Nagnjeni k temu, da ne zaupajo	3
Sploh ne zaupaj	4
Ne vem/ni odgovora	99
(ne preberi več)	

NOVO

V3 Kako bi glede na sedanje ravni javne porabe ocenili raven naložb vsakega od naslednjih programov v obrambne in varnostne programe?

(Preusmerjeno s strani ONE ANSWER PER LINE)

	Premalo	O pravem znesku	Preveč	Ne vem, nobenega odgovora!
Evropska unija	1	2	3	9
(NAŠA DRŽAVA)	1	2	3	9

NOVO

V4 Kakšen vpliv imajo po vašem mnenju vesoljski programi Evropske unije, kot so Galileo/EGNOS, Copernicus in IRIS 2, na ...?

Evropska unija na področju obrambe in vesolja: dojemanje in pričakovanja evropskih državljanov

(Preusmerjeno s strani ONE ANSWER PER LINE)

	Zelo pomemben vpliv	Precej pomemben vpliv	Precej omejen učinek	Nobenega vpliva	Nisem še slišal za te programe.	Ne vem / ni odgovora
1) Evropsko gospodarstvo	1	2	3	4	5	9
2) Vsakodnevno življenje državljanov EU	1	2	3	4	5	9

NOVO

V5 Katera od naslednjih področij bi morala biti v prihodnosti prednostna naloga vesoljske politike in programov Evropske unije? Najprej? In potem?

(Randomizacijske točke – IZKLJUČNO za obe možnosti)

Ukrepi na področju okolja in podnebnih sprememb	1
Varnejša mobilnost in promet	2
Povezljivost in digitalne komunikacije	3
Varnost in obramba	4
Konkurenčnost in rast evropske industrije	5
Trajnostna in odgovorna raba vesolja	6
drugo	97
Ne vem/ni odgovora	99